

ἀλλ' οἱ καταστροφεῖς τῶν ἀκακίων δὲν σταματοῦν πρὸ τῶν κικλιδῶν ἐπιμένουν· ἐκτελοῦν μὲ ψυχρὰν σκέψιν τὸ κακόηθες ἔργον τῶν· ἐκ προμελέτης!...

Ἐγὼ ἔμεινα σιωπῶν διότι δὲν εὔρισκον οὐδὲν ν' ἀπαντήσω ἤθελον δι' ἐνὸς ἰσχυροῦ ἐπιχειρήματος ν' ἀνατρέψω ὅλα ὅσα εἶπε, νὰ δικαιολογήσω, νὰ ἐξαγνίσω τὸν λαόν.

Ἄλλ' ὁ φίλος μου Κλαρᾶς δὲν ἐσεβάσθη τὴν σιωπὴν μου· ἀνηλεῆς, εἰρωνικὸν τόνον δους εἰς τὴν φωνήν του, ἐξηκολούθησε:

— Καὶ ἔπειτα μοῦ θέλετε καὶ δημοκρατίαν μὲ τέτοιον λαόν! καθόλου δὲν ἀπόρησα ὅταν ἤκουσα νὰ συγχέεται ἡ δημοκρατία μὲ τὸν κοινωνισμόν· νὰ δώσης ὅλην τὴν ἐξουσίαν εἰς λαὸν ἀμόρφωτον, ἀπαιδαγώγητον, εἶνε ὡς ν' ἀνοίγης κλωβὸν τίγρεων καὶ λεόντων· θὰ ὀρμήσουσιν ἐν μέσῳ τῆς κοινωνίας, θὰ σπαράξουν, θὰ ξεσχίσουν, θὰ σκορπίσουν αἷμα, καταστροφὴν, καὶ θάνατον. Αἶ, φίλε μου! ὁ λαὸς ἔχει ἀνάγκη ἀνατροφῆς· μορφώσατέ τον· σεῖς οἱ ἥποιοι θέλετε νὰ σᾶς κυβερνᾷ ὁ λαός, φροντίσατε ν' ἀναθρέψητε τὸν κυβερνήτην σας.

Μὲ εἶχε καταλάβῃ ἀπερίγραπτος δυσθυμία· ἀγαπῶ θερμῶς τὸν λαόν· ἐμεμφόμενέμαυτὸν διότι δὲν εὔρισκόν τι νὰ τὸν υπερασπίσω· ἐνόμιζα ἐμαυτὸν ὡς ἀνάνδρον ἰστάμενον μὲ σταυρωμένας χεῖρας ἐν ᾧ ἐπληττον πλησίον μου ἀγαπητόν μοι ὄν.

— Ἄ! ἔχεις ἄδικον, ἐφώνησα αἰφνης· ἔχεις ἄδικον νὰ κατηγορῆς διόκληρον τὸν ἑλληνικὸν λαόν, διότι δύο, τρεῖς, δέκα ἄνθρωποι βεβηλῶνουν καὶ καταστρέφουν· ἐκάστη κοινωνία ἔχει καὶ τὰ καθάρματα τῆς· τὸ ωραιότερον κρασί ἔχει τὸ καταπάτι του· ὁ ἑλληνικὸς λαὸς εἶνε ἀμαθής, ἔχει ἀνάγκη μορφώσεως, ταχέως μάλιστα, ἀλλ' εἶνε εὐαγωγός, ἔχει ἀγαθὴν φύσιν. Καὶ εἶσαι ὑπερβολικός, φίλε μου Κλαρᾶ. Διὰ νὰ κάμης ὠραίας τὰς Ἀθήνας, εἶσαι ἱκανὸς νὰ καταδικάσῃς ὅλους τοὺς Ἀθηναίους. Ναί, εἶσαι ὑπερβολικός.

— Πιθανόν! μοὶ ἀπήντησεν ὁ φίλος μου Κλαρᾶς.

ΓΕΡΟΣΤΑΘΗΣ

Χίων φυγάδες ἐλθόντες εἰς Σπάρτην πολλὰ κατηγοροῦν τοῦ παρ' αὐτοῖς μένοντος Σπαρτιάτου Παιδαρήτου· προσκαλέσασα δὲ αὐτοὺς ἡ μήτηρ ἐκείνου Τελευτία καὶ ἀκούσασα τὰς κατηγορίας, ἐπειδὴ τῇ ἐφάνη ὅτι πράγματι σφάλει ὁ υἱὸς τῆς, ἐπέστειλεν αὐτῷ ταῦτα· «*Ἡ μήτηρ τῷ Παιδαρῆτῳ ἢ ἄλλαξε διαγωγὴν, ἢ μένε αὐτοῦ διὰ παντός, καὶ μὴ ἀποφασίσῃς νὰ πατήσῃς ποτέ εἰς τὴν Σπάρτην.*»

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Ἀλφάβητον τῆς ἀγάπης.

Αρχισε γλώσσα, νὰ λαλῆς καὶ τὸ τραγοῦδι ἄς τρέχῃ,
Γιατ' ἡ ἀγάπη ἔχει ἀρχὴ καὶ τελειωμὸν δὲν ἔχει.

Βοτάνι εἶν' ἡ ἀγάπη μου, μαγιάτικο τριφύλλι,
Ριζόνει μέσα 'ς τὴν καρδιά κι' ἀνθεῖ 'ς τὰ δύο μου χεῖλη.

Γλυκοξημέρωσ' ἡ αὐγὴ καὶ νύχτα εἶν' ἀκόμα!
Τὴν νύχτα ἔχεις 'ς τὰ μάτια σου καὶ τὴν αὐγὴ 'ς τὸ στόμα.

Δεμένο ἂν μ' ἔχουν 'εὖ σκλαβιά τὰ σίδερά μου ἀνοίγω·
Δεμένο μ' ἔχουν δύο 'ματιαίς καὶ δὲν 'μπορῶ νὰ φύγω.

Εγὼ εἶμ' ἕνα μικρὸ δενδρί, καὶ σὺ πουλάκι ἂν ἦσαι,
Επέταξε κ' ἔλα 'ς τὸ δενδρί καὶ τὴ φωνιά σου χτίσαι.

Ζωὴ κι' ἀγάπη, ἡ δὴ δύο μαζί τι ταιριαστὸ ζευγάρι:
Ζεῖν' ἡ ἀγάπη λούλουδο κι' εἶν' ἡ ζωὴ κλωνάρι.

Ηθελὰ νᾶχα δύο καρδιαίς, δύο γνώμας 'ς τὸ κεφάλι,
Ηθὰν θὰ πονοῦσ' ἡ μιὰ καρδιά νὰ χαίρονταν ἡ ἄλλη.

Θέλεις νὰ ἰδῆς ἂν σ' ἀγαπῶ; γὰρ κῦτταξέ με πρῶτα·
Θὰ δύο μου χεῖλη μὴ ῥωτᾶς, τὰ δύο μου μάτια ῥῶτα.

Γιὰ, ποῦ πίνεις τὰ νερά, κακότυχη, στοχάσου·
Γμὴν πιῆς ἀγάπης ὄακρυα καὶ κάψης τὰ κλαριά σου.

Καὶ μ' ἀγαπᾶς καὶ σ' ἀγαπῶ· κρυφὰ καθένας τῶχει,
Κἔγω δὲν εἶπ' ἀκόμη καὶ — καὶ σὺ δὲν εἶπες ὄχι.

Λαλοῦν τ' ἀηδόνι· ἅμα σὲ ἰδοῦν, ῥοδακινιά ἀνθισμένη,
Λμον' ἡ καρδιά μου, κι' ἂν λαλῇ, ἅμα σὲ ἰδῇ σιωπάλνει.

Μέτρησε, Νύχτα, τᾶστρα σου, κι' ἂν λείπῃ ἕνα ζευγάρι,
Μ' ῥώτησ' ἔμένα νὰ σοῦ 'πῶ, ποῖος κλέφτης σ' ἔαχε πάρῃ

Νικᾷ ἡ 'μέρα τὴν αὐγὴ, καὶ ὁ ἥλιος τὸ φεγγάρι,
Νικᾷ ἡ 'δικὴ σου ἡ ἐμμορφιά καθ' ἐμμορφιά καὶ χάρι

Πάστρα μάτια, φωτερὰ, σὰν τὰ οὐράνια 'μοιάζουν
Πκαὶ ψυχάλιζον κάποτε χωρὶς νὰ συννεφιάζον.

Οβράχος, ὁ ἐερὸβράχος 'λίγα νερὸ σταλάζει·
Ο' Ἄχ! ἡ 'δικὴ σου ἡ ἀπονιά μὴδὲ μὲ βράχο 'μοιάζει.

Ποῖός λεί: ἀγάπη ἀληθινὴ μὲ τὸν καιρὸν στερεύει;
Πσκορπάει ὁ μῦσχος μυρωδιά χωρὶς νὰ 'λιγοστεύῃ.

Ριζὸν' ἡ ἀγάπη 'σὰν μηλιά 'ς ἐνὸς γκρεμοῦ τὴ μέση,
Κι' ὅποιος τὰ μῆλά τῆς ζητᾷ μεσ' τὸν γκρεμὸν θὰ πέσῃ.

Σ'τὴ γῆ ποῦ θὰ μὲ θάψουνε τὸ χῶμα θὰ πυρῶσῃ
Σκι' ἀπ' τὴ φωτιά δὲν θὰ 'μπορῇ χορτάρει νὰ φυτρῶσῃ.

Τὴν ὥρα ποῦ γεννήθηκες σὲ μοίρωσαν ἡ Μοίρα·
Τ' Ἐπῆρες χάρις κ' ἐμμορφαίς, μόνον καρδιά δὲν 'πῆρες.

Υπομονή! τί γιατρικό! θαρρεῖς πῶς σὲ γιατρεύει,
Κ' ἐνῶ τὸν πόνο σοῦ περνᾷ, κρυφὰ σὲ φαρμακεύει.

Φτωχὴ καρδιά, ῥαγιστικὴ σὰν νὰ ἦσουνε κρυστάλλι·
Τὸ χέρι ὅπου σὲ ῥάγισεν, ἄς μὴ ραγίσῃ κι' ἄλλη.

Χαρὰ 'ς ἐκείνην τὴν ψυχὴ τὴ σιδεροπλασμένη
Χποῦ ἀπ' τὴν ἀγάπην τρέφεται κι' ἀπ' τὸν καῦμ' ὀμμορφαίνει,

Ψαρᾶς θὰ γείνω 'ς τὴν στερὰ μ' ἀγχιστρία δολωμένα
Γιὰ νὰ ψαρέψω μιὰ καρδιά ποῦ δὲν πονεῖ γιὰ μένα.

Ωμὲ! πικρὸς ὁ χωρισμός· καὶ μὴ πόνο σφέρνει,
Ω γίνεταί Χάρος ζωντανὸς κι' ὅτι ἀγαπᾶς σ' τὸ παίρνει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ